

Alex François

Ne vegevage ūrossë 'n Meūavtit

**Storian long lanwis blong
Hiw
*Torres, Vanuatu***

Metave wye!

Noke pe Alex, ne gove yuy te Tayvi Meřame. Noke ve yöy ti ne mōwē trō yō venyate Hiw, tařake yō to 2006 vēn me. Kimi ve veteno vati noke ti i ne meñami, pavēn kimi gatēt ti noke ne vegevage ūrossē te tuwtōw. Noke yöywye ti Sipo N̄woypitvēn, Stanley Elfrik Vēniwyōy, Sisil Howard N̄woysöryoy, Sēdrak Liqēlē, Maikol Pēwye, Sēkōp Elison, pa ūrakevařeñwōt Mama Jimmy Tiwyōy, uř sise pe ve vati noke ti i ne vegevage ūrossē in.

Ne vitöttöt pene, yeqēn ekye Sawako ve töt ti ne memö in, pa inoke ve tatogin ti tom on ūrak on meřawe. Nē tēnnēr tom tuquenkē miti tekñwa yyave te Hiw on yeqyuq yō sukul titom yōñwe, tom tite ppa on yöymeřen wuřog ne vegevage ta.

Yöywye kye ti kemi pa!

noke Alex.

Gud moning,

Stat long 2006 ikam, mi bin stap sam taem wetem ol komyuniti blong Hiw aelan, long Torres. Olgeta nao oli lanem mi long lanwis ‘**Hiw**’, mo oli talem ol kastom stori tu ikam. Mi talem tankyu long olgeta evriwan – espeseli long Mama Jimmy Tiwyōy we i talem plante storian, mo Jacob Elison we i helpem mi blong transletem.

Mi hop se buk ia bae hem i helpem ol pikinini mo bigbigwan blong oli save lanem stret fasin blong ridim mo raetem lanwis blong olgeta bakegen, blong ino save lus.

Tankyu tumas long evriwan!

Alex

Alex FRANÇOIS
LACITO-CNRS
7 rue Guy Moquet
94801 Villejuif
FRANCE
[⟨francois@vjf.cnrs.fr⟩](mailto:francois@vjf.cnrs.fr)

(Nov 2014)

Alex & Jimmy Tiwyōy

Yugemëne, Hiw, Torres

25 July 2007

Meřavitit miti tekñwa ñwatine

Mama Jimmy Tiwyoy

25 July 2007 - Yögevigemëne, Hiw

Kön së, tekñwa miti ñwatise, mi Meřavitit.

Sise toge toge vë—n vën, tekñwa ñwatine pe tekñwa wotewote-ñwō, gat tom sise vën sise tot ne wake kkë.

Sise ūntog Meřavitit tim. Gatēt yaqe ti Meřavitit, Meřavitit gat tom: “*Vogmameřö, noke në mmo. Noke tat tō.*” Pa vën, sise ūrak ne vořvegoy ie, togekëse ie.

Se ūrak togekëse ie, tekñwa trö gat tom: “*Ē pa, woteye ike pene ik' on tot ne wake kkë, nömi mi Meřavitit.*”

Pavën, ne ñwatine së tom “*Noke těřö ton tom Meřavitit te vën ūrak wake kkë kye, nëpe nine*

tëřö ton řekřak.”

**Sise toge vën, tamerën sise vënvën yëřeyëře,
Meřavitit kayřake, oye ne vi·teyë na, tō taře
suř ne töt řerře ñot.**

**Tekňwa miti ñwatise pe sise ve vën se ve tot
ne wake kkë ti, trö tot ne keyat; trö tot ne
taňwit — voy řerře pa pe ñwën tati ayay —
ne řerře mettate, sise řot, se tot ne wake
kkë ie.**

Pa Meřavitit nine taře suř ne wët.

**Ne töt wët eñot nine tařeptëye; nine tōt
ñwöt; nine tařake tot ne wake kkë.**

**Tamerën řeptog me ti ne yö řevřov, nine
vëyag ñwuye ñwō.**

**Vëyag, nine řak vitikeyë ne negōne; nine su i
ne towřut nin' ēn petař' i ne töt ov.**

**Pe tom tegtegagyë tekňwa ñwatine tom nine
ve ēn taëtwë që ñwesaye tom ve tařake ti
yö metave.**

**Tekňwa ñwuyeñwuye wate me, tom: “*Pa kemi
ñwuye watö?!*” Ta “*Ö’öö!*”**

“*Kemi tot pa piti nöta wake kkë?!*”

Së i sise ūrak ne v̄iwane tom “É è é! Kema
yiñetog ike!”

Së tonise gat tom “On ta ñwë ne, pa ike take
sösö ūrē wake kkë ‘n ne qin pene.”

Ñwatine ñwō gat tom “Éèé! Noke tērō ton
Meñavtit!”

Köñ virō·on, sise ūrōntog ie wuyog tim.

**Sise yur wuyog mye tom sise varērage; pa
nine gat tom:** “Tego! Noke nē mmo. Tat tō
voñerage.” Pavën sise vën.

**Sise vën sise soře weyog mi ne tot vë wake
kkë.**

**Pa Meñavtit tamerēn nine ve tō wate vën,
nine tēuřie tom:** ne wēt pe nine ve taře suř
ti ve tu wuyog pe!

Nine taře suř, tařeptēye wuyog.

**Tařeptēye, ne tipe yēt ne tot ne takē ñwō i
wake kkë, ne takē tirčirig ~**

Tot tot tot pa: ne tō ñwuye.

**N’ ave pe wesaye tom nine ve ūrak ti timeřen ne
köñ teñwog, vën pe ñwë ne, vën pe ñwë ne.**

**Vĕn vĕn, ne metave tōt wuyog vĕn, tekñwa
rēptog pe tom tetot pa ne wake kkë sa
nao.**

Sise vařeřage vĕn, se vĕn me se yuř tom:

“Meřavtit, ike vē ēn që?”

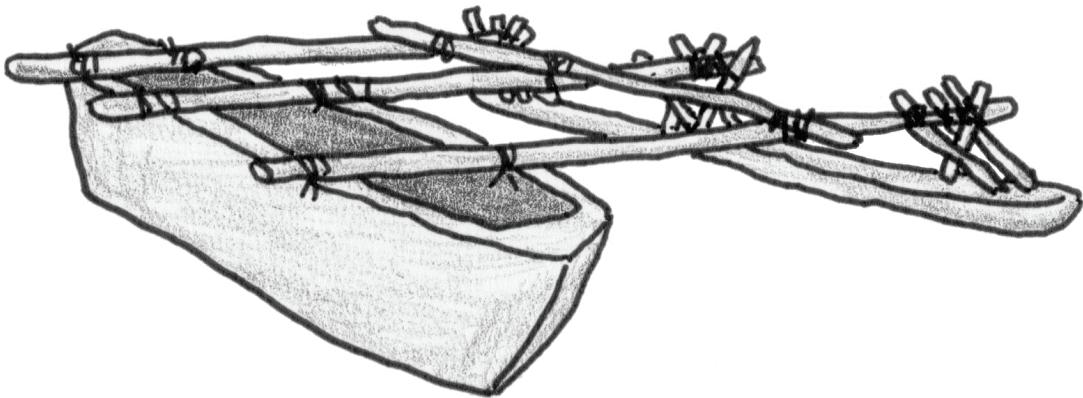
“Ee! Řakevtaye? Kamaře mi së ton i kemi peon
sö řē wake kkë na!” **Së gat tom “Tego!”**

**Sise řak ne togekëse ie, řak tom “Kema těřö
ton ne tayö pe ne tayö mmo, ne tayö pe tati
wye ñwĕn ike tom vĕn eře wake kkë ma.”**

**Ne köň vitøy·on, tamerēn sise ñwuyeñwuye
wuyog vĕn, nine tō me nine yō vĕn: ne töt
řerē nine ve taře sur̄ ti, ve tu tennēř
weyog pe! Wesaye tom tati me tipeptēye.**

Pavĕn, ne ttöm: “Qate, n’ ave ve řekřak ti ne
wake kkë kye ne? Noke tō noke taře sur̄ ne
köň teñwog. Pa, metave tōt me nenore: nenore
noke yō ve tu weyog pe! Noke taře sur̄ nenore,
kñwa pene noke tō me ke yō ve tu weyog pe...
Tuqë! Ne qin pe ve řak ne voygë pene ti noke,
ve řak wiwyiy pe ñwë ne ti noke, kñwa pe nine
ve yöymeřen inoke ne!”

Nine tařeptēye wuyog ne töt ūrē, nine tipe-yēt ūrō ie; n' oye ne takē, nine tot ne takē qiti wake kkē; ne tot tiřtiřig –

Tamerēn nine to-tot, yō ūrevrov ūt, pa ti nine take tō ūwuye, nine sur mënëg ne tayvi ūrē ūhot.

Pavēn ne tutu ne tō ne yuq, ne tu yēvog tom ye ve ūrak ne gē sa se pe ve votuř ūwuye wuyog ne ūrē?

Tamerēn nine tutu yēvog qē, nine yō ne Meřawe. Ve kay me.

Ne Meřawe ve kay me, ve viye ne ūrē, ve mok ūwuyeūwuye, mok ūwuyeūwuye, mok ūwuyeūwuye, mok ūwuyeūwuye, mok ūwuyeūwuye, ppa –

Tom votuř ūrake: tayvigē sē ve yērē. Pavēn, ne yēar.

Tamerēn nine yerÿear̄ që, Meřavtit ūow ie vën.

Tom: “*Ow, ike pe ve vegevageyë inoke i nök wake kkë?! Kñwa pe genome ne!*”

Nine ūow vën tom nine taie, ne Meřawe gatēt se tom “*Tego, tego, ququy! Tati netnot inoke! Tomñwë ik' on tat not mat inoke, noke peon yekyok mike, töřö peon tot pa nome wake kkë.*”

Sörö soře. Sörö tařeptéye, söřö soře, ūe tot tot tot tot, pa vën nine tō ñwuye.

Meřen, ne tō ñwuye, metave tōt wuyog me, ne tō wuyog vën me, ne tō vën me ne yo vën: ne wake kkë, tot pa piti!

Nine yökö Meřawe, söřö tot ne wōsome.

Sörö ūa—k ūak ūak ppa ne wake kkë, ta togin ppa, vën wate köñ pe tom tekñwa ñwatine sise ūav sur̄sur̄ ne wake kkë sa.

Yö metave, sise vën me tom: “*Meřavtit! Kema vën ūav sur̄ ne wake kkë ma! Pa kñwa pene ike take vën eře wake kkë 'n ye?*”

Gat tom: “*Noke take vën ūe wake kkë 'n së kimi pe nëne!*”

Sise ūiwagie, ūiwagie vēn vēn, sise vēn.

**Sise vēn se ūav ne wake kkē sa, on ūav wate
me, ūav wate ūōw yō pēgone sē, on ūav suū
ūōw yō pēgone, woy vēn erēne, ne ūōw
yēre.**

**Sise paēne pe ūwē ne: ne wake kkē sa paēne,
paēne ūōw yēreyēre pařuw. Uř nēpe ūwē
ne: sise tot ti i ne ūerē pe tati ayay.**

**Pavēn, sise togetoge qē töt·enēn se ūōn:
nine viv ne teyō.**

**Ne wut pa ne teyō tegtag, ne yaw ūake:
timerēn nine ve yaw ūake ūwē ne, nine ūav
ne wake kkē na.**

**Nine ūa—v ūav wřog ūōw me yo,
woy ūake vēn erēne, ne sö o.**

**Sö o ūō—w tēyñē ūō—w, nine
wut ne teyō.**

**Ne wut ne teyō,
tekñwa ūwatine ve
toge momerög ogie pe.**

**Sise gat tom: "Nē sa Meřavitit ve ūak ti tite!
Tegtegagyëte tom nine nē mmo; pa nine tetot
nōna wake kkē. Tite mok gö kñwu tittöm, tite
ta mase tit' oye ne wake kkē na."**

Pavën sise weīwarie ag me, tom “Ēi! Meřavit, vën te ag me!”

Meřavitit vën ag me, se gat tom: “*Tite vën tite vën ne něr!*” — “*E, wye! Vën, te vën!*”

Sise vën wate vën ne töt něr eñot, pa sise vitöy on vën ne něr sise miti ne Meřavitit. Töröqate ñwatise, ñwatin Meřavitit virō, pavën Meřavitit.

Sise vën. Sise vën, töröqate gatēt se tom: “*Ike vën, ike oye ne keyekaye, ike kaye ptog ne něr.*”

Tamerën Meřavitit ve keyekaye ptog ne něr ñwë ne, nine kaye ptog ne něr ñwë ne, söřö ñwuye ū senuw ne git opē něr.

Vë—n vën wate töt i něr: wat' uw, söřö woy sur̄ uw; gatēt ti tekñwa ñwatise sise voyi.

Sise voyi sise ūav sur̄ ne wake kkë na, sise vën o.

Sise vën o ūow, tamerën sise vën o ūow, waw, sise yewyaw, sise wut ne teyö.

Meřavitit sag erē töt něr, ūon. Yë kēr me, töröqate miti ñwatine ve yëre pe.

Tom nine

ñwuye, ne
ñwuye rēnta. Nëpe
ne tařepē ñëř në p̄awe.
Töröqate senuw pa piti ne git
opē ñëř.

Nine sag nine woge, wogewoge vën;
ne Meřawe kay wate me.

Tom “*Ququy! Ike tevetave?*” — “*Köö!*
Tekñwa ñwatik řak në sa ti noke!
Tegtegagyë noke, yō sa inoke pē nök
wake kkë. Sise kayřake me sise teg-
tegagyë noke to kema vēn ne ñëř.
Senuw ptog ne git ñëř, noke ve sag
magēk ne, noke yiñetog to noke take
ñwuye ñwë n' a.”

Meřawe gat tom: “*Tawye! Noke peon*
řak nome wōnaye ike peon ñwuye toy
eřëne.”

Nine řake ne wōnaye 'n Meřavitit
i n' ořyë na, nine tiñ. Tiñ pa
vën i ne teřot ñëř; vën wat' uw
yō tën.

Řak vë—n vën: Meřavitit ñwuye toy eřëne.

Nine gatēt ti Meřavitit tom: “*Në sa pe tekñwa*

ñwati ve taike ti ie. Noke peon vegoy ne metu, noke sūike yōne. Pavēn ke wotog ike ike ay wate tekñwa ñwati.”

Tekñwa ñwatine sö pe – sö te, sö ti netvönyö kkë ñot. Sise vën.

Sise sö që, ne Mērawe vegoy ne metu mēoñ; sur̄ i Mēavtit eyōne: wöttog eyö pēgone.

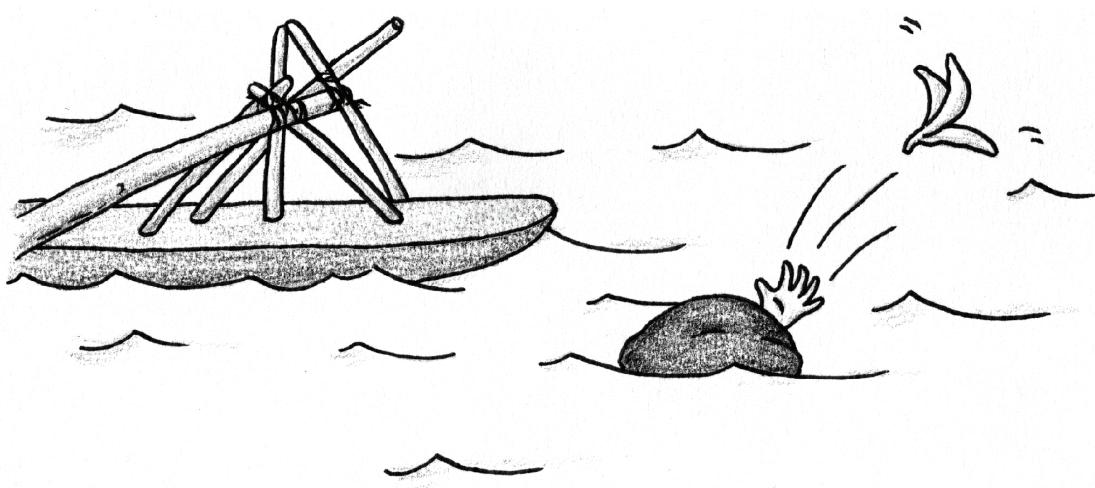
Mēavtit ay. Tekñwa miti ñwatise pe ve vën ti, sise vën se vën ūak vog ne quy vetoy ti ne quy vetoy mëne.

Tamerēn sise vë—n vën, n' or̄ye pe n' or̄ye në ttin sise yō ne metu mēoñ ve ay.

Pe Mēavtit ve sag eyōne.

“Ei! Geta metu mēoñ wëte, tite an ni! Tite gon pa ne vetoy, tite an ni!”

Sö wate vën ne metu mēoñ, se oye ūake sur̄ uw eyö wake kkë.

Taketimerēn teñwēn pe wotewoteñwō gat tom: “*Tite gon ne vetoy mēne: ne tayö tuwē gon ne vetoy mēne tuwē.*”

Taketimerēn se gon pa, sise ve t̄rog ne git vetoy me, sise yuq. Sise yu—q yuq, ne git vetoy avi ne tōwtōw esa.

Sise momerög, se oye tōvēyēt epēne. “*Pa ye ve...? Woteye sē kemi ve gon ne vetoy viřō ti!*”

Gat tom: “*Tite gon tuwtuwē, tego, sē gon viřō.*”

Sē mok erēn sē, sē mok erēn sē.

Sē tom: “*É è é, tati noke!*” **Sē tom:** “*Tati noke!*”

Tom “*Pa ūakevtaye tom tite, tuwtōw eta tite yōymerēn i tite; pa tamērēn tite ve gon ne vetoy, ne vetoy avi tite ti?! Tite take ūak wuyog ne wiwyiy pe ñwē ne! Tipe ne metu, tite ni!*”

S' oye ūake ne metu pe Merāvtit ve sag eyōne, to se tipe tom sise ni.

Se qnoveñie tom ne metu nē qune. Se wōttog eyō pēgone.

Se vē—n vēn, tom “*O! Ne metu merōn eñot ēte v' ay! Nē ūaqe! Ne metu take sō ti ton eřē tōt in.*”

Se oye ūake: Sise suř wuyog eyō wake kkē.

Se ūak ñwē ne vē—n vēn, sise yō tom tego!
Sise tati teweřye tom ūak ti ñwē n' ave.

Teñwën eñot, nine në tektakēin.

Ve sag ton i tekñwa ñwatine pe nëne, nine në tektakēin.

Nine gat tom: “*At, tuwesate! Tite oyoy’ ař pa noke gatēt kñwu gë që!*”

Tom: “*Ñwë n’ a? Noke ttöm tom: Ne metu meřoň pe tite wötwötog ne, woteye Meřavitit ve sag eyōne? Woteye taketimeřen tit’ an gon ne vetyl, nine gon, tit’ an třog, nine wötotog veřog ne git vetyl, mite. Řak tom tite tati yō vogyaye.*”

Tekñwa ñwatine gat tom: “*Meřavitit enome vo?! Vēn řawřot eptēye piti řē töt ñëř.*”

Sise vën.

Sise vë—n vën, se vën ag net-venyö kkë; se yë ag: ne tayö ñot v’ ag tu.

“*Tekñwa, pa yē v’ ag tu řē?*”

Pavën, ne ñwatigë tektakēin pe nëne, gat tom: “*Meřavitit pe noke getgatēt ti kemi pe nëne! Woteye nin’ ay ti me yō wōmetu, woteye ay vēg piti ag.*”

Sise gat tom: “*Meřavitit enome vo? Meřavitit enome vēn mêt magëne řē ñëř!*”

Sise vën. Vën ag me — vën ag me, sise yō vogyaye tom: “*E e, qate! Meřavitit vöwy!*”

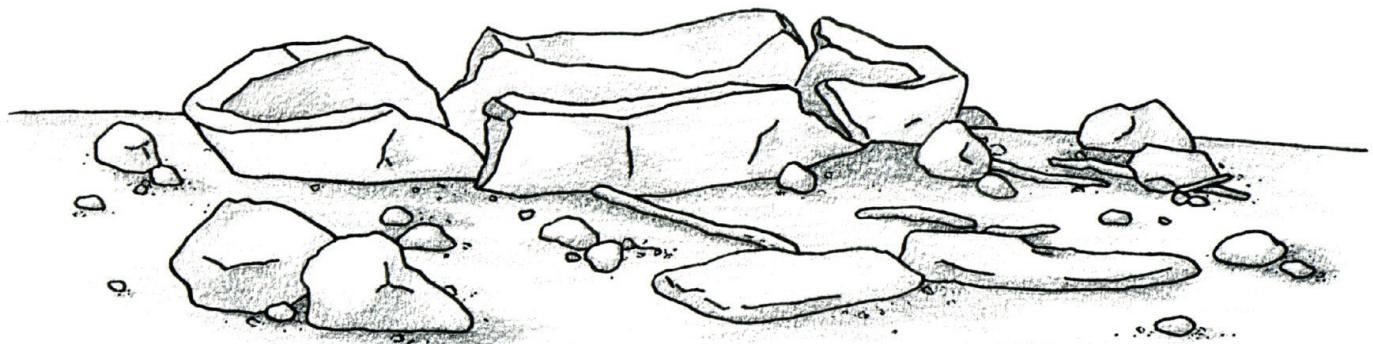
Meřavitit v' ag tu pe mi ne vi-teyë na.

Tamerën sise vën ag me, tom: “*Kemi pe ve ūrak në sa ti noke nëne? Kñwa pene, tite paëne toge ūt pene, vönyö kkë pene.*”

Kayrake ūow me: ne wōre taye ne wake kkë, tipe yëtyët. Pa pe ne. Pa!

Tom “*Wye! Qetukñwaëne, tite toge p' ëne.*”

Meřavitit gatët tom “*Tit' on toge, noke ttöm to woteye së tayo ve yëře vën ku ñwute pene. Pa kemi take venvën yeqyōq. Tite toge p' uw ne.*”

Toge vë—n vën, yō vën: temarëřë ve kay ūow me.

“*Meřavitit!*” — “*Ee?*” — “*Vën me tite vën ag e yöñwe?*” — “*E, tego tok, tego tok, temarëřë!* *Kema toge p' ëne.*”

To “*Auu! Pa kñwa yö köñ, kemi peon motřig?*”

Tom “*E e!*” — “*Kñwa yö köñ, kema take vën ūow me. Kamaře mi Maë take tō ūow me tite vegevage ūossë.*”

To “*Ō, wye!*”

Pavën, ñwute pe sise gat tom se p' on motřig eye, Meřavitit ūak sise motřig ñwute ain.

Sise viye ne toy pē vetoy, ūot ne toy pē vetoy.

Sise mok vën ñwute pe sise gat ti temarëřë tom s' on motřig eye.

Yö köñ, sise motřig vën, se ūon töřöqate tamesō ve kay me.

Kay wate me, temarëřë gat tom: “*Maë! Ike tēvtēv ga, noke tēvtēv gok! Ike tēvtēv ga, noke tēvtēv gok!*”

Taketimeren söřö ūow i tekñwa vën ūote, ūo—te i ne ñwoňoř. Temarëřë ūote ūote, yaňwe teyetaye ne toy pē vetoy.

Tēweřye tom “*É è é! Ne toy pē vetoy ñwutuye ne! Meřavitit mi tekñwa ñwatine ve yěře.*”

Ne metave tōt vën, söřö tati tō që ūow me, Meřavitit gatēt tom: “*Tite on toge, ne ñwute pe tom tit' on motřig eye, së kemi take getgatēt!*”

**Taketimerēn töröqate ta-
mesō ve kay wate ūow
me, sörö tom: "Ei!**

*Meřavtit! Kamaře tō me tom
tō ař kimi me yō köñ tom tite
vegevage ūossë, pa kemi motřig
ti vo?"*

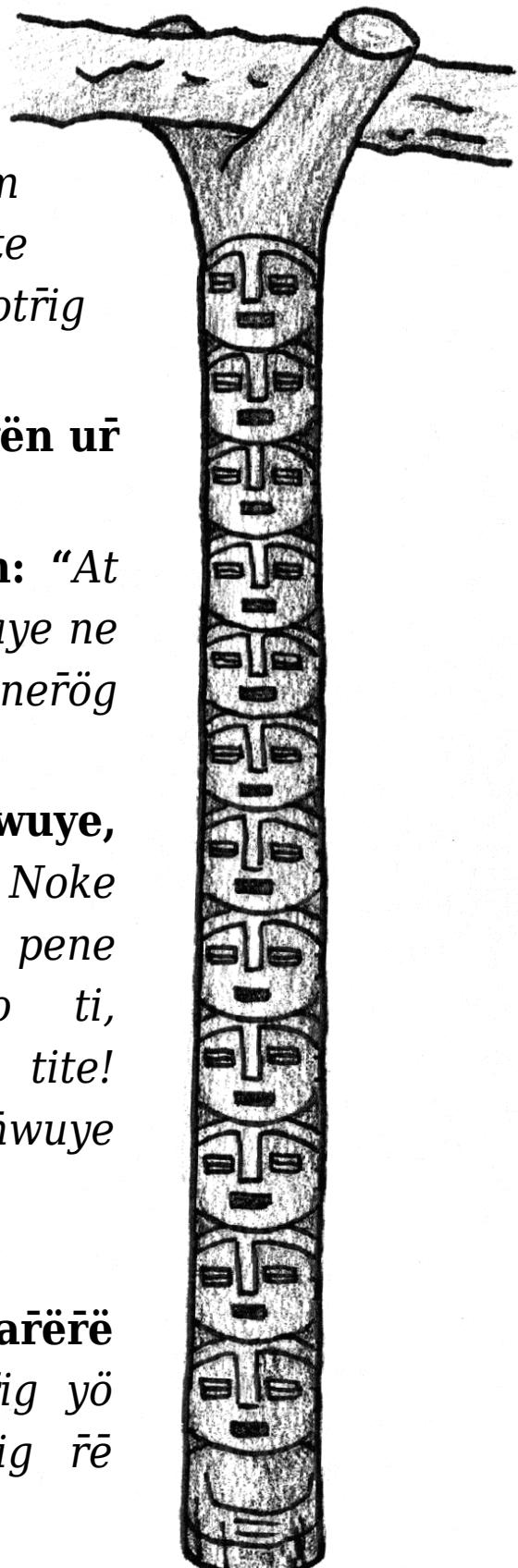
**Tekňwa ppa ūug ne ūrāse věn ur
ne meňan Meřavit.**

Teňwěn tektakēin gat tom: "At
temařerē! Ike ve öře teyetaye ne
tařepē vetoy, kema ve moneřög
těy věn ne."

Pa tamerēn sörö tō ūwuye,
Meřavit tom: "Ike yō? Noke
gatēt ti kimi tom ūwute pene
take ūekřak! On tego ti,
temařerē peon qētňog i tite!
Tekňwaëne, tite mas ūwuye
yōňwe."

Sise ūwuye věn eyoňwe.

**Sise wate věn eyoňwe, temařerē
gat tom:** "Pa kemi motřig yō
gemoy ekye! Kemi motřig ūe
ape."

(N'ape tuwtōw, sise tēt ne wōviře yō tēn. Se moneřög tegtag eřene. Ne wōviře, titom ne tivase. Ti něpe tom on ta ttintin i sise, sise tēt pa ne tivase, sise mok ne wōviře sise moneřög eřene.)

Ŗak ur̄ pa nösa ape, tom “*Kemi motřig p' ēne!*”

Meřavtit tom “*Ōw!*”

Yö köň, taketimerěn sise motřig, sise kay-řake ton n' ape, sise věn se toge petař' i ne tēg.

Temařerě mi Maë kay wate me, tom: “*Ike tēvtēv ga, noke tēvtēv gok!*”

Sörö řow ie n' ape věn – öře öře öře öře, öře věn věn ne tayö ve tego.

Yö metave, tō me, tom: “*Kamaře tō me tom tite vegevage řossě, kimi yěře! Meřavtit, kimi motřig ti vo?*”

Meřavtit tom “*Take getgatēt! Take getgatēt!*”

Ne qin tektakēin gat tom: “*At, temarřerě, kemiře ve tō me ve tuwe n' ape ma: kema vořtuř petař' i ne metevetave.*”

Ow, ne köň virö-on.

Meřavitit tom: “*Ne köñ tati pusune pe ve toge.*”

**Metave tōt věn, yö köñ in, yö ūrevřov, sise
kayřake ton ne ūwute pe se motřig ti ie,
sise iw eyö qeřoň u.**

**Tamerěn töröqate tamesō ve tō me tom ūrote-
vog ise, öře teyetaye ne metevetave, sise
moneřög yö qeřoň u. Yö metave, teňwěn
tektakēin gatēt yaqe wuyog.**

Meřavitit tom: “*Ne ūwute viřo ūwutuye pe tom
tite on motřig eye. To kemi on tat pa tōqñwōt
ton ne ūwute peněne, temarěrē peon ūrote ptog
ite pa!*”

**Pavěn ne köñ vitøy·on, töröqate tamesō ūre tō
me ūre öře teyetaye ne qeřoň u, se mone-
řög tegtag ūre siqe.**

Ne metave tōt věn, Meřavitit tom: “*Ow, kñwa
pene, temarěrē peon tēřyē·te i kñwu ave ssa.
Pa noke ūnis tom noke gat ti kemi tom: Ye peon
tō, tomñwëtom temarěrē on gat tom nine gon
ne gengon, tom nin' on sō yö qeřoň gë pe nine
ve tatogin ti, n' on ūrow tu uw, n' on tařake giy
ne wōnaye ti tite! On to ti, temarěrē peon
wuwsyesay' ite.*”

**Temarěrē mi teqin ena, ūre siñ pa ne vot ūre
vot pa ne pē, on wuwsaye tekñwa ie, ta**

meñā, tom: “*Meñavtit! Kemi vēn me kemi gengon!*”

Wetewoteñwō tō.

Tō wate vēn, temarērē to: “*Ye, tok!
Ga mēk, wōt tō
wōt sagvog n̄wute
tiñtiñ toq ekye wōt
řak wōt toge
p' ëne.*”

**Tamerēn ne wotewoteñwō tō vēn sag uw,
řōw yērē yō qerōn tēn, vēn uř ne meñā 'n
Meñavtit nine tañake giy ne wōnaye sa.**

Ne wetewote viñö-on pe n̄wē ne.

Vē—n vēn, pepavēin, Meñavtit.

Meñavtit tō wate me, tom: “*Tok e, temarērē!
Evo tekñwa n̄watik vēn ti m' ëne?*”

“*Noke viye gesa mēk tise sise vēn se řak ař yō
tōñe tiñtiñ toq ekye, pa: Ye, ga mēk! Tō wōt
sagvog wōt řak ař tōñe tiñtiñ toq ekye!*”

**Tamerēn nine tō ve sag uw, řōw yērē uw, ne
wōnaye vē ēn pe nine veyag aři.**

**Tamerēn nine ve ōy yērē n'aye tēn pe tekñwa
ñwatine ve giy ti, nine sōñe wōn wuyog i
ne tēn.**

**Ŕak tom tamerēn töröqate tamesō ūe ve
wuwseyesaye, to ne pē, ūe siñ ne vot, vēn
uw ne tayö tego.**

**Sise gi—y giy, giy wřog i nöt-vönyö, ne
metëvönyö ñot.**

**Sise giy wřog ie, se vēn me; se vēn atta me
se yë vēn: ne sov os, yö vi ēñwe ūekrak
gengon.**

**Sise vēn iy me: matepō ñot ve sag. Në ta—
mesō në matepō, nine ve vřov gena owuw.**

**Nine ūak teřog ti ne kaye: n' owuw, nine mok
ti vēn, tañwuy. Tañwuy wōnwōn.**

**Taketimerēn nin' on sowuy, nine sowuy,
nine sowuy i ne kaye, tom visë, virö, vitöy,
vivot, tevoyime, yevesë, yövörö, yövötöy,
yëvot, tañwuy ton: n' owuw tañwuy.**

**Tamerēn nine ve sowuy wuyog, nine yuq
wuyog: Meřavitit oye ñwot tuwë. Suř ain.
Suř vise vēn.**

Tamerēn nine ve yuqyuq, yuq wate: “Éèé!
N'owuw ne, yëvot ñwutuye pe!”

Nine ūak ar. Ūak ar vë—n vën, tego, tati ūak soř ie. “*Ye ve ūak në sa ti noke ne, ve menëg gok owuw?!”*

Vën, taketimerēn nine ve yuq wuyog, vën wate yövötöy. Virö yëre pe.

Ūak ñwë ne vë—n vën, tamerēn vën wate yevesë: “*Pa n' owuw ekye, yevesë ñwutuye pe ve toge. Vivot, ne tayö menëg piti. Ye ve ūak nëgë ne?”*

Tamerēn Meřavitit tati oye ūake ne myane që tom oye ñwot yövörö·on, matepō ūak teřog ne myane.

Tom “*Oow! Ike pe menmenëg gok owuw?! Knwa pe noke ve not matike ne!*”

Meřavitit gat tom “*Teta kye! Ike take netnot inoke! Kema venvën ar nöma wōnaye, pa yök ñis tom noke yuř mike tom: Ñwë n' ave? Ike tavati kema i ne metékñaye pe kema on yaqe yö meřame pe kema vën me ton?*”

Ne qin tamesō in, ne matepō gat tom “*Në meřawe! Pa ti noke take gatēt tike, ike viye ñwuye ñwō gok owuw që me.*”

Tom “*Pa ëne ga owuw! Noke mok vise ñwutuye*

ti vën. Uř něpe noke yeřyěař ne wōnaye pe kema on vën wřog eye.”

Viye pa vën se, ne gat tom: “*Kemi vën, kemi gōt ne ňěř, gōt vo—ygë pa pe ne gesuwe gengon: ne wtage; ... ne voygë pa pe ňwë ne.*

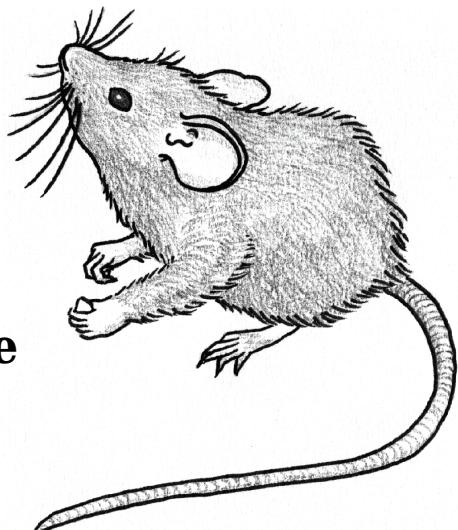
Kemi gōt pa, taketimerěn kemi ve toge ve gōt ne ňěř, titom gōt ne wtage, ne gesuwe peon voyi me! Ne gesuwe voyi me, ne gesuwe yyave, ne gesuwe myë, ne gesuwe miyigeyige...

Vë—n vën, kemi yō: *ne vitiňěř! Ne gesuwe pe ně kkë řēt in, ne gesuwe myë: ike řak teřog ie!*
N' on wegewoge, ike yuř ne metěkňaye mi nine nine peon gatēt tike.”

Taketimerěn se vën uř meňa 'n matepō, ne yeqěn tamesō pe něne, sise vën se gōt ne voygë pa pe ňwë ne ňěř, ne gengon, ta-meřen sise gōtgōt që, ne gesuwe voyi me.

**Vë—n vën, ně pepavěin,
věyag tiřig mötöt: ne
vitiňěř! Ve tu. Ne
gesuwe kkë—! Ne
gesuwe myë.**

**Ne řak teřog ie, ne gesuwe
wegewoge, nine tom:
“Tego, tego! Noke tat not**

mat ike. Pa ike vati kema i ne wōnaye.”

Ne vitiñēr in gat tom: “*Ike yë ūake vēn ne, ūē mesaye, ike yō ne tuř pake ñot, yaqe ti me ve tu. Ne wōnaye to kemi vēn wōrog eye pe nēne. Pa nēpe, wesaye tom, nē tegtag, noke yiñetog tom kimi take ūak ñwēna.*”

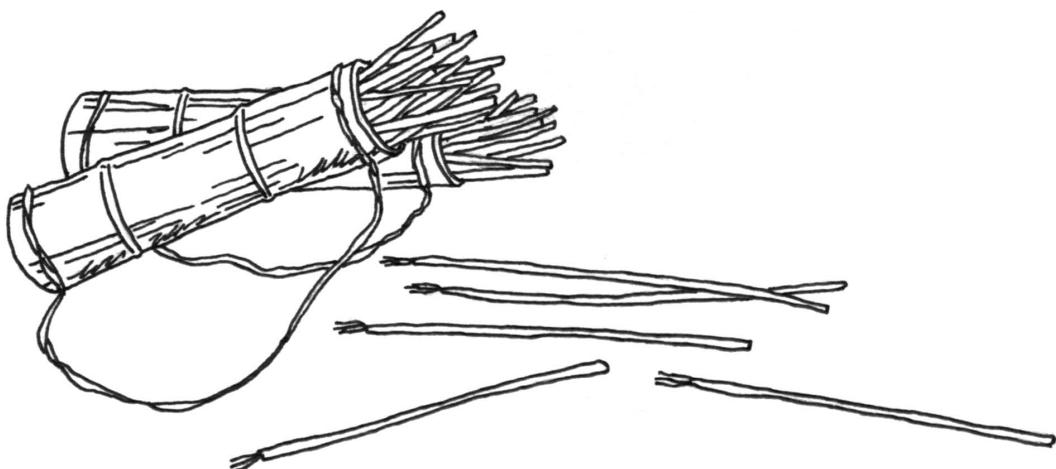
Meřavtit tom “*Tego! Ne yök ñis tañwöy tom ike vati kema i ne ñwute pe tom kema on vēn wōrog eye.*”

Taketimerēn nine ve qog ie, Meřavtit tom
“*Qutukñwaëne, noke nēne on kařeñog teñwog ne mesoř ekye!*”

Nine kařeñog ne mesoř ena, vēn, ūow tu i ne ūöt pake.

Kařeñog ne mesoř virō·on; vitøy·on, vi-

**vot·on, vēn wate tañwuy — pavēn ñwatine
së kařeňog.**

**Vë—n vēn, pepavēin Meřavitit oye ūrake ne
mesoř en
ñwatine së pe
pepavēin pe vē
ēn: sēřni ne
qasñë tōw i
mesoř en tekñwa
ñwatine, gat tom:
“Wye! Kimi vēnvēn ñwō!
Noke pavēin.”**

**Tamerēn sise ve
vēn, Meřavitit
pavēin, tame-
řen ve vēn avi
ne tōw teñwog,
nine ūav ñwot
nine wötog.**

Viřö·on, wötog. Vitöy·on, wötog.

**Vë—n vēn, tekñwa miti ñwatise sise vēn
wřog, nine pepavēin, nine ūav ñwot, nine
vörēt vēn; nin' oye ne votmēt, nine wōn.
Ne meřame pe sise ve vēn ti me ton.**

Ne vegevage pene ppa pene.

**Tomñwë ike tō rē Teqov-Vot, ike tō uw, ike
yë ūrake vēn tegtag, ike yō ne töt pake së
vēn tu: ne pak' in, ne pak' in pe ne ūröt' in,
iti Merāvtit vēn wrog ti ie.**

**Ne ñwut' in që ūrē Teqov-Vot, ike yō vēn
tegtag, ike yō vēn erē Teqov-Vot, ike yō ne
votmēt eñot ve sag, wōn ne Pēnö ti ie.**

**Wōn ne Pēnö ti ie: Merāvtit ve wōn ne
metēkñaye ti pe se ve yaqe ti me yō
meñame pe tite ve toge ie.**

**Ne vot in ve sag wate që me ne. Ūrē Teqov-
Vot.**

Tañwöy pene. Yøywye tike.

Meřavtit mi ne temět

Sedrak Liqälë

20 January 2006 - Yögevigelëne, Hiw

Sise toge ttoge: ne gevige tōw tewot.
Ne gevige tōw tewot; Meřavtit
gatēt ti tutvane tom “Törö tō törö
yegyag. Ike tō verog, ike ūak ne qerot
pe nok’ on kaře.”

**Tutvane gat tom “Wye.” Pavën, söřö tō. Söřö
tō söřö yegyag; Meřavtit kaře ne quřot
taňwuy.**

**Kaře ne quřot taňwuy, pavën tom söřö tō
ňwuye, ne temět yi ise.**

**Ne temět sa! Ne temět sa yi ise, tom gon i
söřö, tom quř ise.**

**Pavën söřö věyag. Söřö věya—g věyag, söřö
řon věn tom ne temět řeptog eňot pe pěse,
tom quř ise nao.**

**Meřavitit gatēt ti
tutvane tom:**

*“Wötog
ne quřot!
Wötog ne
quřot së!”*

**Pavēn tutvane
wötog ne quřot.
Wötog ne quřot,
ne temēt tu, gon,
söřö věyag.**

**Söřö věya—g, věyag
otta; ne temēt gon
pa ne quřot pe nēne,**

ne věyag wuyog.

Věya—g, věyag věyag wat' i söřö. Yi— yi ise.

Söřö rōn tom ne temēt řeptog řot piti pēse.

**Meřavitit gat tom “Wye, wötog wuyog ne quřot
së!” Vě—n, wötog wuyog ne quřot. Ne
temēt tu, gon, söřö věyag.**

**Věya—g, věyag otta, pavēn ne temēt gon pa
ne quřot pe nēne ne věyag wuyog.**

Věya—g věyag wat' ise.

**Vě—n věn, söřö rōn sai mi·se gētoge ie, ne
temēt řeptog gētoge pe.**

Gat tom “Wötog wuyog ne quřot së!” Věn, ne quřot vitöy věn. Ne quřot yövötöy ve sag.

Tom “Wye, töřö veyag!” Sörö veyag. V-eyag!

Ne temět gon pa ne quřot pe něne, věyag wuyog. Věyag, věyag wate wuyog i söřö.

Vě—n věn, “Wötog wuyog ne quřot së!” Wötog ne quřot vivot.

Ne quřot yevesë ve sag, tom “Wye, töřö veyag wuyog!” Sörö veyag.

Vě—n söřö třo-g třog ne quřot, ne quřot pa.

Ne quřot pa.

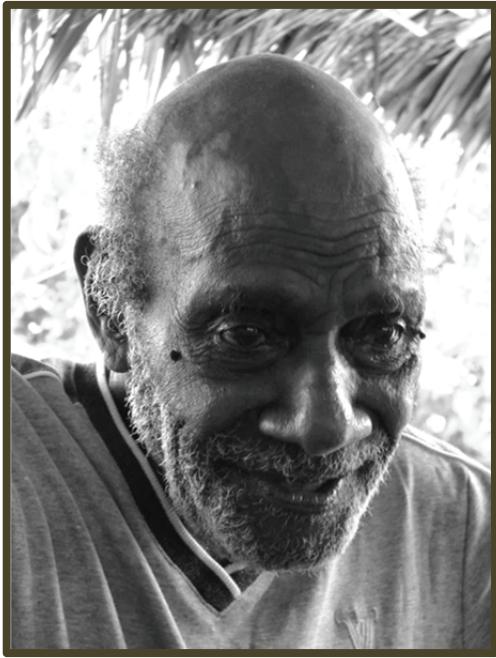
Ne quřot pa, pavěn tutvane gat tom “Meřavit! Ne quřot pa piti.” Tom “Wye, töřö věyag.” Sörö věyag.

Sörö věya—g věyag, Meřavitit yō ne vot. Së wōvot kkë, oye ūrake ne wōvot pe něne.

Sörö věyag pa nine ve vegoy ne wōvot pe něne; söřö věyag pa nine ve vegoy ne wōvot pe něne.

Vě—n věn, söřö věyag soř i ne tōy, Meřavitit wsog ūwot ne tōy.

Wsog ñwot ne wni tōy pe nēne, nine ūak ne wni tōy pe nēne mi ne wōvot pe nēne sörö vēyag.

Sörö vēyag, Meřavitit ve vegoy ne vot.

Vē—n vēn, sörö gatēt tom “*Ow, ne temēt gon pa piti ne quōt, ve*

vēyag wuyog pe me!”

Meřavitit suř ne vot uw yō tēn, gatēt ti tutvane tom “*Vaře vēn eřē vot pene!*” Pavēn tutvane varē vēn.

Vē—n, ne vot tegtag kkē vēn, Meřavitit varē veřog vēn eřene.

Meřavitit gatēt ti ne vot tom: “*Vot mēmēyaw, vot mēmēyaw, vot mēmēyaw, vot mēmēyaw, vot mēmēyaw!*” **Vē—n, ne vot mēyaw.**

Mēya—w, mēyaw mēyaw mēyaw, ūak ne töt vot mesō ie, ne vot in nē te—gtag!

Ne temēt vēyag wate me. Vēyag wate me, yē vēn, sörö vēn tu ūē vot.

Vēn göv ise.

Vē—n vēn, ñwökkē ñwutuye pe tom ūak i

**söřö: Meřavtit pit ñwot ne wō tōy tuwë ...
tayeňie ie.**

**Ov suř ie: ov ñwot ie ton ne töt vot, řow
vetaprë ře teqov vot wetewate,**

**Tom "Kë—kkë! Ne got tē kye së ino!", ne
kayřake ne vēn wuyog.**

**Vë—n vēn wate wuyog i söřö, Meřavtit pit
ñwot ne tōy së wuyog.**

**Ov vetaprë ie, ne sō wuyog. Sō uw ře teqov
vot.**

**Vë—n vēn ne kayřake wuyog me nine vēn
wuyog.**

Vë—n vēn Meřavtit tayeňie wuyog.

**Tayeňie wuyog, ov vetaprë ie, vēn uw tom: sō
wate wuyog ře teqov vot pe nēne; řow
vetaprë, tom "Kë—kë, ne got tē kye së ino!"**

**Pavēn nine vēn wuyog. Řak pe ñwë ne vë—
—n vēn, ne tōy pe nēne ppa, ne wōtōy tuwë
ñwutuye pe.**

**Gatēt ti tutvane tom "Ne wōtōy tuwë ñwutuye
pe."**

**Tom "Wye. Ne wōtōy pe nēne tom n' on tati mët,
pa nine quř i töřö pe ne."**

**Nine vë—n vēn, řeptog pe tom ne řak i söřö,
Meřavtit řak i ne wōtōy pe nēne, tayeňie**

**ie, ov vetaprë ie,
vën uw yañwetog
taye ne qitine.**

Mêt rêt.

**En p' ëne,
ne ūk ne vot
eye nine ēn
p' ëne.**

**Ne pē vot in vē
ēn.**

**Pa ne vot pe sörö vu
tu ti ūne, se gat tom
Ne Vot Tōwōnēr.**

**Pa ne vot pe ve sō ti, ne temët, se ūk ne vot
eye, vē ēn, vē ēn epē töt vot in.**

**Ow, woteye pa p' ëne, ow ne pepavë vege-
vage pe ne. Ne vegevage pene pa pe ne.**

